

door Anne CASIER

Het tweede Richard STRAUSS-festival had op 30 augustus 1907 plaats, met medewerking van zijn vrouw zangeres Paulina STRAUSS-DE AHNA. Dit maal was het programma volledig aan zijn eigen composities gewijd :

1. Till Eulenspiegel
2. a. Das Rosenbond
b. Muttertandelees (zang met orkestbegeleiding)
c. Wiegenlied (1)
3. Aus Italien
1. Macbeth
2. a. Die heilige drei Könige
b. Morgen (zang met orkestbegeleiding)
c. Cäcilia
3. Königsmarsch

Orkest, publiek en de dirigent-componist waren opgetogen (2).

Emile JACQUES-DALCROZE (1865-1950), Zwitsers componist en muziekpedagoog, verzorgde op 1 september samen met 150 kinderen van de stichting "Nu voor Later", een namiddag met kinderliederen (3).

In 1908 ging de reeks grote artiesten voort : tenor Silvano ISALBERTI, de trouwe Jean NOTÉ, Frieda HEMPEL en de Russische tenor Alexandre DAVYDOFF, die allen verscheidene optredens kregen en zo ongeveer wel de belangrijkste of toch de meest gevraagde musici waren.

Een belangrijke gebeurtenis in 1908 was het ELGAR-festival op 14 augustus onder de leiding van Sir Edward ELGAR (1857-1934) met zangeres Tilly KOENENS :

1. In the South, ouverture
2. Sea-pictures (zang & orkest)
3. Wand of Youth
1. Variations for orchestra
2. Melodies
3. Caractacus, triumphal march

ELGAR dirigeerde zijn aantrekkelijk, merkwaardige muziek met rijke en persoonlijke harmonische vondsten op een elegante manier (4).

Het Kursaal probeerde zoveel mogelijk artiesten te engageren en ze stimulansen te geven (5).

Belangrijke en/of veel gevraagde zangers en zangeressen in 1909 waren : Hélène FELTESSE-OCSOMBRE, Enrico CARUSO (6), Frieda HEMPEL, Silvano ISALBERTI, CAMPAGNOLA, Fina SERVAIS, Octave DUA, Antonio PAOLI, Giovanni ZENATELLO, Pasquale AMATO, Magini COLLETTI, en de 18-jarige Elvira DE HIDALGO.

Op de CARUSO-avond van 1 augustus 1909 werden 17.200 toeschouwers genoteerd, men vocht om er binnen te geraken (7).

De Franse pianist Alfred-Denis CORTOT (1877-1962), professor te Parijs, vertolkte op 6 augustus 1909 met voorname Franse "esprit" een ander ongewoon repertorium : "Variations symphoniques" van C. FRANCK en een pianoconcerto van W.F. BACH, met traditiegetrouw ook F. CHOPIN en F. LISZT (8).

Violiste Elsie-PLAYFAIR voerde op 13 augustus 1909 de "Airs hongrois" van H. ERNST en het vioolconcerto in B van C. SAINT-SAENS uit. Violist-pedagoog Mathieu CRICKBOOM (1871-1947), bracht het vioolconcerto in E van VIEUXTEMPS en "Introductions et rondo capriccioso" van C. SAINT-SAENS.

Periode 1910-1914

Het aantal zangers en zangeressen en andere gastsolisten in het Kursaal verminderde wel vanaf 1910, maar enkele belangrijke die men er kon horen waren : Silvano ISALBERTI, Hélène FELTESSE-OCSOMBRE, Giuseppina FINZI-MAGRINI, Edith DE LYS, Pasquale AMATO, Enrico CARUSO en Jean NOTÉ. Daarbij viel op dat de Italiaanse zangers ruimschoots in de meerderheid waren tegenover de Franse (9).

Jenö HUBAY kwam een concert leiden op 18 augustus 1910, ter ere van de 80ste verjaardag van de Oostenrijks-Hongaarse keizer-koning. De bedoeling van dit concert was niet een beeld te geven van het muzikale leven in de landen onder de regering van Franz Joseph II maar enkel een paar voorname componisten naar voor te brengen : F. ERKEL, B. SMETANA, K. GOLDMARCK, W.A. MOZART, J. HUBAY zelf en nog wat minder bekenden (10). Opnieuw was HUBAY vol lof over het orkest en schreef een dankbriefje (11).

Violiste Georgina SPRINGER bracht het er op 2 september 1910 niet goed van af; ze was erg zenuwachtig en liet zich gaan. Dirigent RINSKOPF probeerde haar opnieuw in goede banen te leiden. De krant noemde hem "een trouwe St-Bernard" (12).

De lijst vocale solisten bevatte in 1911 volgende namen : Dyna BEUMER, Hélène FELTESSE, Silvano ISALBERTI, Octave DUA, Jean NOTÉ, Edith DE LYS, G. FINZI-MAGRINI, Dyna BEUMER (nichtje van hogerge-noemde) en Marie LAMBERT (vrouw van de concertmeester) (13).

De instrumentale solisten die meewerkten aan de grote symfonieconcerten waren : Kursaalviolist E. LAMBERT, pianist M. LAOUREUX, violist Jacques THIBAUD, pianist Raoul PUGNO, violiste K. PARLOW, pianist G. DEHELLY, pianist J. VAN ROY en J. DAENE (14).

Jean NOTÉ kreeg op 15 augustus een gouden medaille ter gelegenheid van de 25ste verjaardag van zijn eerste optreden te Oostende. Op het orgelconcert van 23 augustus 1911 zong hij fantaserend uit volle borst (15).

De lijst grote vocale solisten bleef in 1912 ongeveer dezelfde, maar er traden ook heel wat volslagen onbekende zangers en zangeressen op. J. HUBAY leidde weer, op 17 augustus, een Oostenrijks-Hongaars concert. 's Anderendaags was de Spaanse Maria BARRIENTOS te horen. Ze was verbonden aan de Scala van Milaan en het theater van Buenos-Aires. Ze bracht virtuoze en verfijnde kunst en was op de eerste plaats muzikante (16).

Veel grote virtuozen werden in 1912 niet naar het Kursaal uitgenodigd : vermelden waard zijn violist Jean MANIN, pianist Carl FRIEDBERG, de 13-jarige violiste Ibolyinka GYARFAS, violist Lucien CAPET en pianist Severin EISENBERGER (17).

Enkele namen van vocale, steeds terugkerende, solisten uit het seizoen 1913 : Hélène FELTESSE, Dynette BEUMER, Silvano ISALBERTI, Jean NOTÉ, Amelita GALLI-CURCI, Domenico VIGLIONE-BORGHESE, G. FINZI-MAGRINI, Esther TONINELLO, Fanny CARLHANT en Octave DUA.

De instrumentale solisten waren niet veel zaaks : violist Georges ENESCO, de 13-jarige violiste Alma MOODIE, pianiste RISS-ARBEAU, de 12-jarige violist Ducî KEREKJARTO, cellist Rodolphe SOIRON,

pianiste Louise DESMAISONS en organist Joseph DAENE (18).

Zowel kwantitatief maar vooral kwalitatief waren de gastsolisten veel minder dan vroeger. Jenö HUBAY dirigeerde zijn traditioneel Oostenrijks-Hongaars festival op 18 augustus 1913.

In 1914 startte men opnieuw met goede moed en had men een mooie pleiade zangers en zangeressen gecontacteerd voor het zomerseizoen (19). Reeds van eind juni stond er elke dag een solist op het podium. Cellist Rodolpho SOIRON was op 10 juli de eerste instrumentale gast. Pianist Alfred CORTOT was met het vierde pianoconcerto van C. SAINT-SAENS de tweede gast-instrumentist (17 juli 1914).

Voor de Italiaanse tenor Edouardo FERRARI-FONTANA richtte men een gala-concert in (20).

Iedere woensdag wou men een concert voor jonge talenten inrichten : pianiste Angèle SIMON opende de reeks (21). Violist Georges ENESCO vertolkte het vioolconcerto in D van J. BRAHMS erg bezielend (22).

Het laatste artistiek concert werd verzorgd door pianist Maurice DUMESNIL (23)

(slot)

-
- (1) R. BAILEY, art. Strauss, Richard, in The New Grove Dictionary of Music and Musicians, o.l.v. S. SADIE, dl. 18, Londen, (1980), p. 235; staat als vermoedelijk jaartal van de orkestratie 1916 aangegeven. In Oostende zong zijn vrouw deze compositie reeds met orkestbegeleiding.
 - (2) S.O., 01.09.1907.
 - (3) E. Jacques-Dalcroze herhaalde soortgelijk concert op 30.08.1908.
 - (4) S.O., 14 en 17.08.1908.
 - (5) S.O., 17.09.1908.
 - (6) Enrico Caruso, wiens contract in de Metropolitan Opera tot 1914 verlengd werd, kreeg toen 15.000 ₣ per concert. S.O., 01.07.1909.
 - (7) S.O., 03.08.1909.
 - (8) S.O., 06 en 08.08.1909.
 - (9) C.O., 10.08.1910.
 - (10) S.O., 18 en 20.08.1910.
 - (11) gepubliceerd in C.O., 23.08.1910.
 - (12) C.O., 05.09.1910.
 - (13) De namen van een goede 50-tal vocale solisten die hun medewerking verleenden aan het concertseizoen 1911 staan afgedrukt in C.O., 26.09.1911.
 - (14) Wat deze instrumentisten uitvoerden staat eveneens afgedrukt in C.O., 26.09.1911.
 - (15) S.O., 15 en 27.08.1911.
 - (16) E.O., 18 en 20.08.1912.
 - (17) Traden respectievelijk op volgende data op : 02, 09, 16, 23 en 30.08.1912.
 - (18) Traden respectievelijk op volgende data op : 25 en 29.07.1913 en 01, 18, 29.08.1913 en 05.12.1913.
 - (19) Afgedrukt in S.O., 09.05.1914.
 - (20) S.O., 19 en 21.07.1914.
 - (21) S.O., 22.07.1914.
 - (22) S.O., 24.07.1914.
 - (23) S.O., 31.07.1914.